

Varðveita vit útjaðaran, verður føroyska samfelagið ríkari

Spurningurin á fólkafundinum í Fugloy 17. juli er: kann politiska valdið skapa fortreytir fyri, at vinnumøguleikar skapast á útoyggj, ella er tað vilji politikaranna at gongdin heldur á, sum gingið hevur seinastu mongu árin, við teirri avleiðing at triggjar, fyra útoyggjar eru útdeyðar, í áð nøkur fá ár eru liðin av næstu øld?

Fugloyggjin, stívlaga 11 km² til stóðdar, er eystasta oyggj í Føroyum. Á henni eru tvær bygdir, Kirkja og Hattarvík, sum eru saman í einari kommunu, Fugloyar kommunu.

Sagnir siga oynna vera bygda longu í landnámstíðini. Í Hunda-brævninum, sum man vera skrivað um 1350, verður nevnt, at bygdirnar eru tvær, og í kendu søgnini um floksmenn, sum søgukon hava tíðarfest til um 1400, eru báðar bygdirnar navnevndar. Oyggin man fyrri øldum síðan ikki hava staðið aftarlaga millum oyggjar í Føroyum, tí í 1628 verður bændin Jógvan Jústínusson úr Hattarvík kosin lögmaður, og hann sat í hesum starvi til 1654.

Fólkatalið

Fyrsta, vit vita nakað um fólkatalið í oynni, er í 1737. Tá verður sagt, at 19 familjur við 19 børnum búgva í Fugloy, hetta svarar til, at eini 70 fólk skuldu verið í oynni.

Gongdin viðvíkjandi mannatalinum kann lýsast soleiðis:

Feskastu töluni, 19 fólk á Kirkju og 22 í Hattarvík, eru í veruleikanum pappirstól. Sannleikin er, at í hvørjari bygdi búgva um 8-10 fólk fast.

lærarastarv er í oynni, posthús er á báðum plássum, eisini strand-

Í Hattarvík varð skúli bygður í 1925. Tá ið skúlabørnini vóru flest, lá talið um 30. Nú hevur skúlin staðið stongdur í nøkur ár.

Oyggin sum ferðamál

Fólk, sum vitja Fugloyinna, finna ein fríðarlígan blett, sum víkur nógv frá strongd og ferðslurúðleika, sum annars eru eitt eyðkenni fyri Føroyar. Náttúran er vøkur, og fuglalívið ríkt. Úr Hattarvík kunnu gangast tveir áhugaverdir túrar: Niðan á Eystfelli (450 m.) og inn í Skarðsvík. Hvør túrur tekur okkurt um 4 tímar báðar vegir. Vegur gongur millum bygdirnar - um leið ein tími at ganga. Av Kirkju eru eisini tveir áhuga-

verdir túrar at ganga: Niðan í Vatnsdal (o.u. ein tími báðar vegir) og suður í Skoragjógv (um hálvur tími báðir vegir). Úr báðum bygdirum ber væl til at ganga niðan á hægsta staðið á oynni, Klubban, 620 m.

Evni at umrøða

Nú skipað verður fyri fólkafundi, verða sett upp nøkur umrøðuevni, sum so ella so kunnu vera við til at menna útjaðaran:

1. Dyrkingarmøguleikar, vakstrarlíkindi. Vistfrøðiligt jarðarbrúk, epli, grønmeti, korn.
2. Fenaður, kjøtframleiðsla.
3. Alt, ið oyggin ber: Fuglur og seyður. Framleiðsla klár at leggja í sölubúðirnar.
4. Ferðavinnan.
5. Varðveita, byggja upp aftur tað, sum farið er.
6. Seta í stand sethús til mentafólk/vísindafólk at búgva í í styttri ella longri tíðarskeið.
7. Bjóða seg fram sum roynd-

arkommunu.

8. Øðrvísi undirvísingartilboð. Útoyggjaskúli.

9. Fjarundirvísing.

10. Teldutøknið letur upp fyri móguleikanum at vera knýttur at arbeiðsplássi inni á landi og at búgva á útoyggj.

Fleiri munnu vera, sum halda, at føroyska samfelagið mentanarlíga verður ríkari, varðveita vit útjaðaran, istaðin fyri sum nú at flyta aftan á kapitalinum og miðsavna alt í fáum stórplássum.

Spurningurin á fólkafundinum í Fugloy 17. juli er týskil: Kann politiska valdið skapa fortreytir fyri, at vinnumøguleikar skapast á útoyggj, ella er tað vilji politikaranna at gongdin heldur á, sum gingið hevur seinastu mongu árin, við teirri avleiðing at triggjar, fyra útoyggjar eru útdeyðar, tá ið nøkur fá ár eru liðin av næstu øld?

Talva I

	1801	1845	1890	1925	1955	1970	1990	1998
Kirkja	31	36	98	148	135	54	27	19
Hattarvík	26	52	47	78	67	44	26	22
Samanlagt	57	88	145	226	202	98	53	41

Vinnuvegir

Upprunavinnuvegurin hevur verið landbúnaður. Fugloyggjin er tilsamans 47 merkur, av teimum 26,5 merkur landsjórð. 16 merkur hoyra til Kirkju byggd, 27 til Hattarvík, og so er Skarðsvíkin 4 merkur. Har eiga hús úr báðum bygdam jórð.

Á Kirkju eru tvey festi, í Mittúni og Suðuri í Túni, í Hattarvík fimm, Ústisova og Uppistova í býlinginum uppi í Húsi og Innistova, Uttarstova og Suðurstova í býlinginum niðri í Húsi. Til tær stívlaga 20 merkurnar av ognarjórð eru um 120 eigarar.

Seyðaskipanin hevur frá gamlari tíð verið:

ferðsluavgreiðsla og tyrluavgreiðsla, og í aðrar bygdi fer ein maður innføru av at passa motorin hjá ravmagtsfelagnum SEV.

Gongdin í kommunuskattattekuni hevur seinastu árin verið:

Talva III

	1988	1990	1992	1994	1996	1998
	349.545	698.449	616.474	959.704	758.306	955.553

Fíggarætlanin fyri 1998 javnvigar við 789.000 kr. Skattaprosentið er 16 og barnafrádráttur kr. 2.000,-.

Talva II

	Áseyð	At skera
Hattarvíkar hagi	418	279
Skarðsvík	84	56
Kirkju hagi	288	180
Urðin Mikla	6	3
Tilsamans	796	518

Umfram seyðin, góvu útróður og fuglaveiða gott íkast til húsarhaldið.

Tá ið fiskivinnan tók seg upp eftir aldaskiftið, fóru nógvir fugloyingar til skips. Og tá ið veiðimynstrið broyttist um 1960, tók fráflytingin dik á seg.

Í dag kunnu vit siga, at landbúnaðurin gevur eitt ískoyti til aðra vinnu: Í hvørjari bygdi eru 2-3 mans, sum arbeiða lands- ella kommunustuðlað lønararbeiði við vegarbeiði og umvælingum. Eitt

Kirkja og skúli

Kirkja er í báðum bygdam. Upprunaliga var hon, sum staðarnavnið vátar, á Kirkju. Men í 1833 varð hon flutt yvir til Hattarvíkar, har nýggj kirkja varð byggd í 1899. Kirkja fekk aftur kirkju í 1933. Í henni er altartalva, ið Mikines hevur málað.

Skúli varð bygður á Kirkju í 1888. Tá ið mest var av skúlabørnum, vóru tey um 50 í tali. Skúlaárið 1998/99 eru tveir næmingar í skúlanum.

